

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gld.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 13. kimovca 1878.

List 37.

O božjih potih.

(Dalje.)

2. Božje pota zabranjuje gospodohlepnost, ki pa s tem sebe in ljudstvo pogublja.

Kralj Jeroboam se je bil prvi zoper božje pota vzdignil, in povod temu nasprotovanju je dala vladohlepnost njegova. On namreč je bil prvi kralj od Davidove vladarske rodovine odpadlih rodov, in se je bal, da ne bi se njegovo ljudstvo, če bode še vse naprej hodilo v jeruzalemski tempelj na praznike, njemu izneverilo, k Davidovi rodovini se povernilo, in z Roboamom, Salomonovim sinom, se pomirilo in zedinilo. Zategadelj je sklenil, da ljudstvu božjo pot v Jeruzalem prepove, domá mu tempelj postavi in malikovanje vatanovi. Sv. pismo govori: „In rekel je Jeroboam v svojem srcu: Zdaj se bo kraljestvo povernilo k Davidovi hiši. Če bo to ljudstvo hodilo, da bi opravljalo daritve v hiši Gospodovi v Jeruzalemu, obrnilo se bo tudi serce tega ljudstva k svojemu gospodu Roboamu, kralju Judovemu, in me bodo umorili, ter se povernili k njemu. In zmisli si je svét, in je naredil dvoje zlatih telét, in jim je rekel: Nikar ne hodite nadalje v Jeruzalem! Glej, tvoji bogovi, Izrael! ki so te izpeljali iz egiptovske dežele. In postavil je eno v Betelu, eno pa v Danu; in ta reč je bila v greh; zakaj ljudstvo je hodilo molit tele celó do Dana. In napravil je tempeljne na višavah, in duhovne izmed najzadnjih ljudstva; vpeljal je raznih praznikov, in z ljudstvom vred je daroval malikom.“ Tako sta on in ljudstvo pravega Boga zapustila. Ali prišla je kazen božja na oba; kralju je roka na žertveniku malikovem oterpnila, smert mu je sina pobrala. Na vse to je njemu in ljudstvu prerok napovedal še to-le: „To pravi Gospod, Izraelov Bog: Ker sem te povišal izmed ljudstva, in sem te dal vojvoda čez svoje ljudstvo Izrael, in sem razcepil kraljestvo hiše Davidove, in sem ga dal tebi, in nisi bil kakor moj hlapec David, kateri je ohranil moje povelja, in je hodil za menoj s vsem svojim srcem, ter je delal, kar je bilo prijetno v mojih očéh; temuč si hudo delal, bolj kot vsi, ki so bili pred teboj, in si si naredil bogov tujih in vitih, da si me dražil k jezi, mene pa si vergel za svoj herbet; zatoraj, glej, jas bom pripravil hudo nad Jeroboamovo hišo, in bom udaril zmed Jeroboamovih njega, ki je zapert in zapuščen v Izraelu; in potrebil bom ostanke Jeroboamove hiše, kakor se trebi gnoj do čistega. Kteri bodo umerli zmed Jeroboamovih v mestu, jih bodo snedli psi; kteri pa bodo umerli na polju, jih bodo požerle ptice pod nebom; zakaj Gospod je govoril. In Gospod bo udaril

Izrael, kakor se maje terat v vodi; in on bo izroval Izrael iz te dobre zemlje, ki jo je dal njih očetom, in jih bo prevél čez roko; ker so si napravili loge, da dražijo Gospoda. In Gospod bo izdal Izrael zavoljo grehov Jeroboama, ki je grešil, in je v greh zapeljal Izrael.“

Kazni božje so se točno spolnile na hiši Jeroboamovi in na ljudstvu izraelskem. Krivo tej pogubi je bilo malikovanje, povod malikovanju pa je dala prepoved, da nikdo ne smé več iti v tempelj jeruzalemski molit, ampak vsak naj ostane doma in v domačem tempeljnu moli, in tej prepovedi vzrok je bila vladohlepnost Jeroboamova.

Ali ni tudi dan danes nekako tako tu in tam? Katoliški romarji in katoliška cerkev se sumičijo, češ, da so državi neprijazni in nevarni. Ovirajo jih policaji in agenci (nasp. na Laškem in Pruskem), da bi tako romenje zabranili. Povod temu daje pohlepnost, kakor za časa kralja izraelskega, potem strah in nejevolja, češ, da bi poleg svetovne moči tudi duhovna moč kaj veljala, in slednjič prederzno lastenje posvetne oblasti, ki hoče dušo in telo na svoji uzdi imeti. Katoliki naj bi ne smeli romati v Jeruzalem, pač pa v Babilon, nič več k svetinjam sv. vere, pač pa v hrame svetnega bahaštva; službo edino pravega Boga, hočejo posvetnjaki, naj bi zamenjali s posvetnjaškim malikovanjem! Če bi se to brezbožno delo sveršiti dalo, bilo bi, kakor svoje dni v Izraelu, tako tudi v Evropi kmalo po vseh višinah žertvenikov dajmonom (hudobnim duhovom) na čast postavljenih, in bi se žertvovalo kakor v črni noči poganstva. Toda, Bog se ne dá sasmehovati! Izraelske kralje je do zadnjega izrasteka Bog potrebil; ne bodo odáli njegovi svetosti in pravičnosti, njegovi vsevednosti in vsemogočnosti tudi novodobni posnemavci stare brezbožnosti, in o svojem času se bodo tudi oni pokorili za svoje zločinstva. Čudno pa je in nezapopadljivo, da nekteri domišljavi velikaši liberalski, če so bili do stokrat verženi, vedno znova na nebesa navaljujejo, ter se čisto nič nočejo zmodriti, da-si imajo toliko in tako žalostnih izgledov pred seboj.

3. Božje pota ovira prenapet narodni ponos, ali s tem ruši tudi vero dotičnega naroda.

Ko je bilo kraljestvo izraelsko razdjano, in je le sem ter tje po opustošenih krajih poostalo še nekoliko siromašnih Izraelcev, naselili so se Asirci poganskih plemen po praznih predelih. Ti naseljeni tujci so se časom pomešali z ostanki izraelskimi, in so se odslej Samarijani imenovali. Staro sovraštvo med Izraelom in Judo, ki se je bilo pričelo z razkolom za časa Roboama

in Jeroboama, terpelo je še vse naprej, in sedaj se je zavoljo tega še pomnožilo. Kralja Ezechija in Josija sta malikovanje sicer istrebila ter Israela in Juda na novo zedinila, toda sovraštvo do Samarijanov se ni dalo iztřebiti. Ko so Judje sidali drugi tempelj, hoteli so tudi Israelci pomagati, kajti so tudi oni še vedno se držali Mosesove postave in verovali, da pride obljubljeni Mesija. Ali Judje so se tej ponudbi uperli, niso Israelcev blizo pustili, kar nič niso hoteli z njimi občevati. Na to je Sanaballat, namestnik perzijanskega kralja, vstanovil samoosvoje domače duhovstvo, in na gori Garicim je postavil tempelj, kamor so od slej vsi Samarijani hodili molit. Vseled tega so tempelj jeruzalemski čedalje bolj opuščali in slednjič do cela ga opustili. Tako se je razkolstvo doveršilo, celo tudi ime Samarijan je bilo Judom huda psovka. In žalostni so bili nasledki tega razkolstva. Samarijani so s časom sablodili v mnoge smote, od sv. pisma so si obderžali samo bukve Mosesove, preroke pa so zaverгли. Službo Božjo so si po svoji glavi vredili, in dostikrat so tudi v malikovanje zabredli. No in kaj je bilo krivo temu? Opuščanje božje poti v jeruzalemski tempelj, v tempelj edino pravega Boga; božje pota pa so zastale zategadelj, ker so Judje Samarijane s silo od sebe odrinili, ker so jih prezirali, in povod temu preziranju je dal fanatični narodni ponos, ki ni mogel sterpeti, ni mogel slišati, da so se Israelci v Samariji s pogani v eno ljudstvo zedinili, in pod tujim vladarjem živeli. In tako je ostalo do tje, da je prišel Jesus Kristus, ki je s svojo ljubesnijo ves svet objel, tedaj tudi Samarijanov se usmilil, k njim popotoval, in to s tega namena, da bi jih k zveličanju pripeljal. S tem pa je na naj krepkeji in slovesniši način fanatični narodni ponos obsodil. Dalje vemo še to, da so Samarijani radi poslušali pridige apostolov, ter ponižno in hvaležni sprejeli osnanovano resnico, ko nasproti so jo fanatični in ponosni Judje po svoji večini svergli, in vsi silo delali na to, da jo pobijajo in istrebijo.

Ta fanatični narodni ponos je pa tudi pozneje za poganskih rimskih cesarjev, Perzijanov, in slednjič za časa Turkov božje pota v Jeruzalem oviral, in več potov tudi božjo pot v Rim pretergal. Pogubljivi nasledki tudi niso izostali nikdar, kajti zbog sabranjevanja božjih potov se sveta vera ni mogla vspešno razširjati in razcvetati, sv. cerkev je terpela dosti škode, in na roke se je šlo razkolstvu, krivoverju in nrafskemu pro-padu celó v katoliških pokrajinah.

(Dalje sledí.)

Obnašanje katoličanov z drugoverci.

(Spisal Janez Klapšič.)

Katoličani se imenujejo in so le samo tisti, kateri so keršeni, ki Kristusove nauke spoznajo, verujejo in spolnujejo — in se nobene smote ali pomote terdovratno ne deržijo. Vse druge, ki niso v omenjenem smislu pravi, pristni in resnični katoličani, imenujemo drugoverce, kakor so stari in novi pogani, ajdje, malikovavci, judje, mahomedani, brezbožniki, brezverci, odpadniki. Dalje so: racijonalisti, materijalisti, ateisti, panteisti, socijalisti, komunisti; pa krivoverci, kot lutranarji z več kot sto ločinami; razkolniki i. t. d. Ker drugoverci z besedo, zgledom in pisarijami Kristusu in njegovi cerkvi nasprotne reči učijo, jih zato imenujemo učitelje smote, motitelje.

Zmote učitelji se že nahajajo ob času Kristusa in njegovih aposteljavov. Jesus jih imenuje (Mat. 7, 15. 24, 24.) „lažnjive preroke, zgrabljive volkove in krive kristuse“. Sv. Pavel jih imenuje (2. Kor. 11, 13) „laž-

njive aposteljne, goljufive delavce“. Sv. Peter (II. 2, 1.) pa: „lažnjive preroke, lažnjive učenike (smote učitelje), kateri bodo krive nauke pogubljenja vpeljevali, in bodo Gospoda, kateri jih je odkupil, satajili“. — Sv. Janes (I, 2, 18 in II, 7) pravi, da so „antikristi in zapeljivci“. In sv. Gregor (16. moral. c. 25) jih imenuje sato (2. Kor. 2, 17), ker božjo besedo kazé, prešeštnike, in njih smote pa pankerte.

Da bodo o vsih, posebno pa o poslednjih časih, prekanjeni smote učitelji na noge stopali, je Jesus sam napovedal, ker (pri sv. Mat. 24, 24—26) pravi: „Vstali bodo krivi kristusi, in krivi preroki in bodo delali velike znamenja in čuda, tako da bi bili zapeljani tudi isvoljeni, ko bi bilo mogoče. Glejte, pred sem vam povedal. Ako vam tedaj porekó: glejte, v hramu je, ne verjemite“. Ravno to terdi tudi sv. Peter (II, 3, 2): „To najprej vedite, da bodo prišli poslednje dni goljufni zasmehovalci, kateri bodo po svojem lastnem poželenji živeli“. In sv. Pavel piše Timoteju (II, 3, 1—9): „To pa vedi, da bodo poslednje dni prišli nevarni časi. Bodo ljudje, sebe ljubijoči, lakomni, napuhnjeni, prevzetni, preklinovavci, obrekovavci, izdajavci“.

Ker so Jesus in njegovi aposteljni zapeljivce in smote učitelje tako zaznamovali, kakor da bi bili sedanje čase in dandanašnje zapeljivce in smote učitelje pred očmi imeli, veljajo njih svetopisemski poduki in vodila še dan danes za obnašanje katoličanov z drugoverci.

I.

Kar nas dan danes k pozornosti, čujočnosti in skerbnosti za-se in za svoje posebno priganjati mora, je:

1. veliko število zapeljivcev in smote učiteljev, ki nas okrog in okrog obdajajo, in se jim skorej kam uganiti ne moremo. Nahajamo tacih v državskih in deželskih vborih, po mestih, terjih, vaséh in selih, po šolah in vradnijah, po cestah in potih, po kavarnah in pivcaih, v vsih stanovih in v vsakem spolu in celó med svojimi lastnimi brati; sorodci, tovarši in znanci „vas bodo izdajali“. (Mat. 24, 9.)

2. Kar nas k čujočnosti in skerbnosti priganjati mora, je prihuljenost in prekanjenost zapeljivcev in smote učiteljev, kateri svoje smote in strupene naklepe pod zagrinjalo resnice, pod plajš bratinstva, pod sladke in priliznjene besede, krasoslovja prikrivajo in jih, kadar ljudje spijo, med nje zasevajo. (Mat. 13, 25—28.)

3. Kar nas posebno k čujočnosti in skerbnosti priganjati mora, je veliko število tistih, kateri so se že zapeljati dali, in da vidimo spolnovati se, kar je Jesus (Mat. 24, 11.) rekel: „Veliko lažnjivih prerokov bode vstalo, in bodo njih veliko zapeljali“. Kolikor več je zapeljanih, toliko več je nevarnost, da bi tudi mi utegnili premeteni in zapeljani biti. Da naši soverniki hudubno živé in slabe zglede dajajo; — da naši domači in sorodovinci sv. vere ne čislajo, nad njenimi resnicami in skrivnostimi dvomijo, njenih povelj ne spolnujejo, in od nje odstopajo; — da mnogi vikši in predetojniki nad svojimi naj svetejšimi dolžnostimi in prisaeženimi obljubami dremljejo, spijo... da se laž in zmota, nevarljivost in nevéra brez oporeke zasevati in svirati smé, in ji resnica molčati mora; — da se krivica pri mizi smeja, in pravica za durmi joka; — da se napakam, nespodobnostim in razujsdanostim skozi perete gleda; — da se gerdobije in hudobije zagovarjajo itd.: vse to množi in zvišuje nevarnost premetenim in zapeljanim biti, in ta nevarnost je od dné do dné toliko večí, kolikor je dan na dan večí število tistih, kateri se zapeljati dajejo.

(Dalje na sl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Slovstvo. (*Časopis katoliškega duhovenstva.*) Slovenci se premalo pečemo za šesko katoliško slovstvo. Za sedaj bodi zlasti priporočen omenjeni verli časnik, ki ga vreduje: Dr. Klemen Borový, c. kr. prof. cerkv. prava a fundam. theologie na univ. Pražké itd. itd. — Iššel je ravnokar 5. zvezek letošnji, ki šteje že 19. letnik. Obseg tega zvezka: Clanki: O potrebi studia filozofičkega pro bogoslovce. Boj Pařížske komuny s cirkví. Paprček čili znamenko stížlivosti. Příprava kněze katoliškeho k oběti novozakoní. Reči katechetickích potřeba a úprava. — Kronika: Je-li duchovní správce povinnen dohlížeti k nábož. ovičením mládeže. Manželství občanské. Obnovení hierarchie katol. ve Skotsku. — Literární osnamovatel: O atheizmu čili bezbožectví. Ročník jednoty pro dostavění hl. chrámu sv. Vítá. Syllabus Pia IX. Otázky archaeolog. Geschichte der Regierung Ferdinands I. in Böhmen. Devatero řemeslo a desata žebřota. Obrazek do vinku. Cisar Karel IV. Rud. sruh. Neun Abende gewidm. dem Andenken Pius IX. Studien zur Nordböh. Spezialgesch. Muž s lidu. Ne každemu otčinou. Vystěhovanci čeští v Americo. Poetická čítanka. Osnovy, vyklady a řeči duchovní. Encyklopédie příkladův. — Hlídká časopišův. (Založništvo: „Knichtiskárna Rohliček“ in „Sievers knichklad v Praze“.)

Na Rovih. (*Blagoslovlj. sv. križvega pota.*) Rova so dobro uro od Kamnika na strauski poti proti Berdu. Cerkev stoji na prijaznem griču, od koder je lep razgled proti Ljubljani. Majhna je sicer, pa lepo opravljena, za kar gre vsa hvale administratorju ó. g. Alojziju Staretu. Dal je napraviti tlak po vsi cerkvi. Ta tlak je mojstersko delo in Jožef Funtek in Jernej Levec, mengiška kamnoseka, se smeta priporočiti vsem, ki bi imeli naročiti enako delo. Orglje je dal lani popraviti g. Nacetu Zupanu iz Kroke in pojó prav vbrano. Obogatil je cerkev z raznimi dragimi paramenti; med temi naj imenujem samo prelepe dalmatike in plajš za večernice. To in še več družega je oskerbel veleč. gospod za svojo cerkev, in pa večji del vse iz lastnega premoženja. Manjkalo je samo še novega križvega pota, kterega je zdaj napravil tudi na lastne stroške.

Slovesno blagoslovljevanje je bilo 25. avg. Prišlo se je ob devetih, pa ob osmih je bilo že polno ljudstva pred farovžem. Prišla sta tudi brata, gg. Feliks in Miha Stare. V farovži so se zbrali in napravili gg. duhovni, pa možje, ki so križev pot nosili, in družice. Ob devetih je bil prelepi dolgi sprevod sv. križvega pota iz farovža v cerkev.

Na óelu so vihrale cerkvene zastave. Potem sta nesla po dva in dva možaka posamezne postaje. Ob stranéh križvega pota je svetilo 68 ovenčanih družic. Tako število družic se ne vidi kmalo. In kedaj so slovenske deklice bolj hvale vredne, kakor ko spremljajo v vsem svojem kinđu Jezusa na tistem britkem potu, na katerem so ga svoje dni judje zasramovali! Za postajami je šel posvečevalec ó. o. Fortunat med asistencijo 6 gg. duhovnov; pozneje sta prišla še dva. Zadej je sledila velika množica pobožnega ljudstva. Med svonenjem in streljanjem je prišel sprevod v cerkev; sdonele so orglje in milo petje.

O. Fortunat nato v kratkem jedernatem govoru pojasni imenitnost in slovesnost tega dneva. Rekel je, da bo križev pot tudi dosti pripomogel k osaljšanju cerkve, o kateri more gosp. administrator reči s psalmistom: „selus domus meae commedit me“. Potem je stopil pred oltar in pričelo se je blagoslovljevanje s na-

vadnimi molitvami. Ginljivo posebno je, ko častiti pater pri vsaki postaji, predenj se obesi, poljubi najprej križec na verhu in potem podobo. Po dokončanih obredih je prišel čast. pater sopet na leco in je dobro pojasnoval: 1. Kdo je kriv Jesusove smerti, in 2. ceno te smerti. Po pridigi je bilo darovanje in potem slovesna sv. maša.

O križevem potu se čuje le en glas, namreč, da je izverstvo izdelan v vsakem oziru. Slikal ga je Löffler v Aussigu, okvire je pa napravil gosp. A. Geceļj v Ljubljani.

Nenavadno veliko pobožnih je opravljalo sv. križev pot precej pred litanijami in potlej. Bog daj, da bi prelepi Rovski križev pot imel vedno dosti obiskovalcev, ki bi se vdeleževali preobilnih odpuštkov, ki so v ta namen podeljeni.

S Trate. (*Šolsko.*) Vedno si skerbela, draga „Danica“, za pravo versko izobraževanje mladine sploh, posebno pa ti je keršanska odgoja šolske mladine na sercu. V ta namen si prinašala v preteklem tečaju mnogo vedrilnega in podučnega berila šolski mladini. Gotovo bo čitatelje zanimalo tudi kako sporočilo iz šolske poskušnje, pri kateri je razvidno, kako se seme lepих nauk in drugih vednosti v mladih sercih dobro prijema, poganja in rascveta ter že v zgodnji mladosti kaže lep sad. Kaj takega sem imel priliko opazovati 26. vel. serpana pri sklepnem izpraševanju na Trati. O določenem času se je zbrala mladina v šolski sobi, ktera je bila po oknih s malimi banderici ozaljšana. Praznično oblečeni grejo paroma proti cerkvi; eden je nosil belo šolsko zastavo pred njimi. Ob 8 bila je sv. maša s prav lepim petjem in zahvalno pesmijo. Po službi Božji se poda mladina zopet v šolo. Prične se izpraševanje z branjem. Tu je bilo viditi, da se čas ne trati s praznimi igračkami in čenčanjem, kakor večkrat po novih kopitih, kajti otroci so prav čversto in razločno čítali, brano po svoje znali povedati. Slišati je bilo kaj lepих in spodbudnih povesti iz njih usti, iz kakoršnih se otroci vadijo spoštovati vero, čednost, pošteno obnašanje, studiti pa divjačnost in pregreho. Naš verli g. učitelj res uméva mladino blažiti in bistriti s primérnimi tvarinami, ki imajo dober vspéh tudi za prihodnje leta. In kako potrebno je to dandanes, ko se vedno sliši o tolikih srovostih, pretepih in rogoviljenji. V šoli je mož na svojem mestu, kteri vé mladino lepo obdelovati za njeno časno in večno blaženost. Tudi pri drugih predmetih so se otroci dobro odrezovali, kakor pri keršanskem nauku, zemljepisji, številstvu. Mali deček je po svoje prav dobro sam izdelal na tabli pobotnico. Pri naslednjem rékanji (deklamovanji) veljá, kar sem rekel o pripovedovanji: ves obseg pesmic, govorkov na pamet itd. je bil primeren mladini. „Dobro jutro“, — „Sirota“, — „Nebeška gloria“ itd. se je kaj lepo razlegalo v milih otročjih glasovih. Vsi poslušalci so bili zadovoljni; bilo je tudi pričujočega nekaj delavnega ljudstva, dasiravno je bilo o naj večem delu. S čverstim petjem in poslednjič s „Cesarsko“ se je doveršilo spraševanje. Tudi v petji so se otroci dokaj isurili in to je prav primérno. Madina dobi tako veselje do poštenega petja in se obvaruje berklarij, kakoršne se večkrat slišijo iz umasanih in nepoštenih ust. Moram reči, da pri nas je zdaj slišati le malo takega óvkanja. Častiti gospod duhovni oče so poslednjič še s nekterimi besedami mladino poterjevali in vneli k pridnosti in lepem vedenju, in pridniši so bili obdarovani s podobnicami. Molitev je vse sklenila in mladina se raside vesela domú. To je bila res poskušnja v slovenskem, katoliškem duhu. V zapisniku sem vidil število vsakdanjih učencev 166, nedeljskih (ponavljavnih) 103, skupaj 269.

Eden poslušalcev.

Od Nekod nam piše neduhovska roka o sedanjih omiki: Z veseljem opazuje človek dan danes, koliko se dela za domovino in za omiko slovenske mladine. (Naj bi pač res bilo! Vr.) Dober korak k omiki so bralne društva (če imajo res dobre časnike in knjige, ter ne išejo olike le v pivi in plesu!), kakorino je tudi pri nas prav živahno. Bralne društva si naročajo mnogo raznovrstnih časnikov, jih dokaj marljivo prebirajo, in si tako rekoč iz časnikov serkajo méd vednosti in omike. Ako pa človek natančneje opazuje, bode vidil, da se pri raznoterih časnikih radi pogrešajo cerkveni listi kakoršne bi jaz vsakemu katoličanu iz serca privošil in priporočil. Pa utegnili bi mi kdo ugovarjati z nekim narodnjakom (čudnim!), ki sem mu bil omenil cerkven list, in mi reče: „já veste, tisti list je en malo preveč pobožen za bralno društvo.“ *) Čuden odgovor, da človek, ki se trudi za omiko, pa se katoliškega časnika boji! Čudno, pravim, ker vemo, da Cerkev je začetek omike in da v katoliški veri je prav za prav vsa omika zapopadena. Dober katoličan je vsakemu prijazen in potrežljiv, in ne bode razgrajal, ne preklinjal, ne kradel in sleparil, nikogar ne sovražil, ali mu škodo delal, in sploh, reči se smé, da lepše se obnaša naj bolj priprost človek, pa dober katoličan, kakor pa človek s turško oliko, če tudi vse cirarije posvetne olike nanj obesiš. **) Omika brez verske podlage je hiša na pesek sidana: pride ploha, vetrovi skušnjav prihajajo, in kočja olike se podere, ker ni imela podlage. Hočete zgledov? ... Imate jih poln svét. Odborniki bralnih društev, ako vam je za oliko, sprejemajte v svoje društva tudi katoliške liste. Porok sem vam, da vam ne bode žal, kakor meni ni, da jih berem. V njih je neomahljiva resnica, podlaga resnične sreče. Ves posvetni loš naglo obledi, dozdevna sreča mine. Kaj neki bo nam še pravo pot kazalo, mili bratje slovenski, v sedanjih mračnih časih, ako se katoliških verskih nauk ogibamo, ako se bojimo resnic prave Cerkve?

Iz Jeruzalema se naznanja, da tam je mirno, ali v Gazi so bili kervavi poboji, ter je jeruzalemski paša 15. avgusta z 800 vojaki tje šel mir delat. Beduini so neki ljudi pobijali in ropali, razbili po mestu vse, kar so dobili, tudi telegraf so razdjali. Bil je potem očiten boj z Beduini, pa ob času pisanja se ni še vedel konec. — Ondi mislijo, kadar bo dokončana pariška razstava, se prične v Aziji vojska, zato vterjajo mnoge kraje. — Druga nadloga v Jeruzalemu so kobilice, katerih je toliko prihajalo iz Indije, da so ferčale 7 dni in pol. Pota, hiše, polja — vse jih je bilo polno. Stopovi celó so med nje streljali. — Vročina je tolika, da bi človek menil, zrak gori. — Napovedano je bilo kardelo francoskih romarjev, pa bili so takrat še na morji.

Iz Amerike. (Petindvajsetletnica P. Severinā Gros-a.) „Nordstern“ od 1. avgusta v št. Klavdiju, ki nam je po prijateljaki roki poslan, to-le piše:

Še je tukajšnim vernikom prav v živem spominu prelepa duhovstvena 25letnica prečast. g. škofa Seidenbuša, ki se je nedavno obhajala, in včeraj smo zopet

*) So pač ljužje pod solncem, ki bi se precej naročili, ako bi „šantovi zelenec“ danes naznanil, da bo začel časnik za svoje prijatelje na svitlo dajati — pa sej jih tudi res daje odveč, ki se poželjivo berejo po bralnih društvih in kavarnah — poštenega katoliškega lista se pa bojé, kakor zelence križa! Zato se tako godi. Vr.

**) Tega se prepričamo zlasti tudi iz življenja svetnikov; kako malo so bili nekteri študirani, pa koliko dobrega so svetu storili, med tem, ko so naj bolj osmukani in izučeni brezvrčci dostikrat naj večji nepoštenjaki, švindlerji, tatovi, goljufi, oderuhi, brezserčni trinogi. Pis.

imeli srečo enake slovesnosti. Visokospoštovani in častiti P. Severin, duhovni pastir št. Klavdiške srenje, so obhajali 25letni jubilej tistega imenitnega dneva, ko so imeli srečo Bogu vsegamogođnemu pervikrat darovati sv. mašo. V predvečer in sjutraj zgodaj so možnarji nasnaneli to zalo slovesnost. Proti 9 je množica belo oblečenih deklic in duhovstvo s križem in zastavo na čelu prišla po čast. mašnika jubilanta in so jih v cerkev spremili. Pred cerkvenimi vrati so jih pozdravili trije mali otročiči in so jim izročili srebernomašni venec. Duhovni se potem podajo k altarju in prične se slovesna velika maša pričo škofa. P. Bernard, rojak g. jubilanta, je v primérni pridigi popisoval častitljivost duhovskega stanú in je prav jasno in do čistega pokazal, da mašnik pride od Boga in k Bogu vodi.

K temu popisovanju so pritakcili, kako se je bilo č. o. Severinu boriti, preden so bili povzdigojeni v sveti duhovski stan, ktere pritežnosti so jim nasprotovale, preden se jim je spolnila goreča želja, da morejo v daljni Ameriki kakor delavec Gospodov poslovati. Bili so v svoji domovini duhoven posvečeni in delali so ondi še več lét, in še le pred nekterimi leti so prišli v to deželo, kjer so stopili v red sv. Benedikta. Ko so doveršili novinstvo, jim je bilo na prvo izročeno duhovno pastirstvo pri sv. Jožefu, od koder so bili po dveletnem pridnem delu prestavljeni v št. Klavdij.

Pri slovesnosti je bilo več mašnikov iz reda. V svetišu so bili: č. g. opat Alež Edelbrock, leviti oo. Ulrich, Bernard, Simplicij, Vincencij, Vilibrord in Alojzij. Vernikov je bilo precejšna množica. ... Pač da, vsi so s č. o. Bernardom molili: Bog daj, da bodo č. o. Severin nam v prid in zveličanje še dolgo med nami živeli; ker pod njih vodstvom varno hodimo pot po tej zemlji; pod njih vodstvom k Bogu pridemo.

Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

LIX.

Blagoslovi presv. Serca Jezusovega v Leskovci
od 6. sušca do 30. mal. travna 1873.

Leto 1873 je za setev Gospodovo posebno rodovitno. Komaj par dni oddiha od enega misijona do drugzega. 26. prosinca se je začelo prvo sv. poslanje letos, ta misijon pa je že sedmi in je komaj tiha nedelja tu. Bogu bodi hvala, da nam je letos toliko dela dal in verh tega še na Kranjskem, kjer so se misijoni hotli že kar vstaviti. Kako to peče svoboduhe, si pač lahko misliti zamore slednji, ki o tej dobi pozná kranjsko zemljo, devico čisto, nezapeljano, nič poškodvano od trinoškega liberalizma. Koliko si prizadevajo posvetnjaki, vsak v svojem delokrogu, liberalizem vriniti med poštene naše Slovence kranjske, — pa so kaj malo dozdej še storili pri vsem tem, da imajo mnogo pomočkov v svojih rokah. Le tu in tam omaga kak puhlež, kak šepavec na obe strani, ljudstvo ne posluša posvetnjakov, ampak duhovne. Tako je do te ure po Gorenjskem. Po Dolenjskem je vsled starodavnih okolišin in ljudskega značaja marsikaj drugač... Vendar katoličanstvo je v narod vkoreninjeno.

Poslanje smo zdaj imeli v Leskovici, v bližnjavi serditih nam nasprotnikov, in bili smo tudi opazovani, če bomo kaj govorili o politiki, o liberalizmu itd. itd. Govorili smo od Božjih in cerkvenih postav in ljudstvo nas je poslušalo rado vse dni, sosebno pa od srede naprej, od nauka stanovskega za možé.

Poprej smo se malo čudili, da duhovnija, ki šteje nad 6000 duš, svoje cerkve še ne napolni vse trikrat,

ki ni ravno naj večih ena. A, komaj je nauk za može prišel, se je mož nagnjetlo v cerkev, da jih je bilo gomiloma černo po cerkvi. Od tega dneva se je cerkev polnila, so začeli leskovški duhovnjani misijon obiskovati. Milost Božja je zdaj močno delala v sercib poslušajočih. Ljudje so odpirali serca, kakor se jim je v duši danilo. In tako je šlo nenehoma na boljše po vsi duhovniji. „Bestellti“ niso mogli cémperca dobiti nad jezuiti, da nas bi ovačili. Imeli pa smo tudi prič pred velikim oltarjem — gospodov duhovnov vse černo. Predčastiti g. dekan in častni kanonik leskovški ni nobenega govora misijonskega zamudil, in skoro brez izjeme enako vsi v. č. gospodje župniki in duhovni pomočniki.

Sklepni dan ob desetih vse polno ljudi; popoldne pa jih je toliko se navrelo skupaj, da se je reklo: kar Leskovec stoji še nikoli ni bilo skupaj tolikanj ljudi.

Prišli so k sklepu popoldne tudi nekteri čudni „naši prijatli iz Kerškega“, izmed tistih, ki narod zoper nas podpihujejo in od katerih smo bili mi jezuiti imenovani zapeljivci, in pitali so nas ti renegati z najgeršimi psovkami. Po vsih vaséh so bili ljudje šuntani zoper nas, rekali so od nas, da krivo vero uđimo, da denar zbiramo v svoje žepe po misijonih. S početka se je kazalo, kakor bi res ljudje to verjeli, kar so ti sužnji mavtarjev zbledli zoper nas: ker ni bilo skor nič moških v cerkvi... A presv. Serce Jezusovo ni terpeló sramote naše dalje kakor dobra 2 dni. Potem pa se je nabralo toliko moških zraven pobožnih ženskih, da je bilo nagomilanih mož okoli lece kakor tu in tam dečkov v kaki tesni cerkvi pred oltarjem. Ti so se kmalu prepričali od nas, kaj da smo — in sklepni dan se je nekemu že tesno godilo, ki je še zabavljaj v Leskovci zoper nas. Ljudstvo se je ravno prav vnelo — mi pa smo že skončali sv. poslanje.

Da se je veliko dobrega v tem kratkem času storilo v Leskovci, je že to jasen dokaz, ker smo mógli še ljubega preč. g. kanonika in župnika leskovškega slušati ter ostati v Leskovci celi dan po skončanem sv. opravilu. Ni bilo to dosti. Akoravno smo imeli že voz iz Lokarjev naročen, da bi 7. mal. travna prišel po nas na južni ljubljanski kolodvor, smo mógli še enkrat skerbnemu starčku gospodu župniku voljo spolniti in še en celi dan namakniti, da smo spovedovali...

Prepričali smo se, kako dobro je, da smo ostali. Bilo bi sploh koristno, prekóristno, ko bi na vsacem misijonu kaki dan še ostali, da bi se mógli ljudje prav čisto spovedati in dopolnili, kar je pomanjkijivega.

Šiba Božja.

V neki vasi, pripoveduje „Pilger“, se je pred nekaj časom to-le dogodilo: Duhovni pastir je eno nedeljo v začetku malega serpana prav živo pridigal, svaril in opominjal. Precej po pridigi so se jezili nekteri moški čez pridigo in psovali pridigo in duhovna, češ, treba bi ga bilo enkrat dobro pretepstí, potlej bo že mir. Zvečer se zbere veliko kmetov pri kerčmarji in se dalje posvetujejo, kaj bi bilo storiti. Nato reče kerčmar: Može, ako me hočete poslušati, bi vam nekaj drugega nasvetoval. Župnika pričakati in ga pretepstí, to bi bilo za nas sramota. Bom pa se jaz bolnega naredil, se v posteljo vlegel in ga dal poklicati za spoved: tukaj v stanici počnite potem, kar vam je drago in noben človek ne bo vedil. Vsi so pohvalili ta bogoskrunski nasvet. Kerčmar se vleže v posteljo, duhovni pastir je poklican in pride s sv. Rešnjim Telesom. Stopi k postelji, pogleda kerčmarja in reče kmetom, ki so bili že zbrani: „Kaj pa hočete, sej mož je že mertev!“ Kmetje pristopijo bližej, se prepričajo, da je očitna ka-

zen Božja in jo urno popihajo, ker ni jih nič več míkalo kaj hudega početi.

Ta se je pa dobro iztekla!

Pri okrajni sodnji notranjega mesta Dunsaja sta se pred nekterimi leti mlada tergovca tožila za žaljeno poštenje in dobro ime. Rasun tega je eden tirjal od drugega 15 gl., da mu jih je bil pri igri dolžan ostal. Bila sta se večer poprej skregala in se pitala z besedami, ki so bile res žaljive. Naj bi bili vendar ljudje pametni in se nikoli nespodobno ne smerjali, zakaj gerdo in pregrešno je, kadar kdo skorej ne more siniti, da bi bližnjega ne razžalil; pa tudi neumno je, če koga za vsak nič pes pred sodnijo nese.

Vradnik tedaj je skušal una dva možaka pregovoriti, da naj se vmirita in zedinita. Ravno ko se to godí, stopi v sobo žena, vsa objokana in slabo oblečena, ter na glas tarná, da je mož njo in dva otroka zapustil v naj hujši revšini, ter jim kar mervice v pomoč ne pošlje. Nadloga te žene je oba toživca globoko ginila, in tisti, ki se je plačevanje od njega tirjalo, je bil kar precej pripravljen petnajstere goldinarje naštetí, ako se ne izplačajo nasprotniku, ampak ubožni ženi. Tudi drugi je bil s tem zadovoljen in ne manj pričujoči sodnik. Dobil je tedaj žena 15 gl., ktere je s hvalečnimi solzami sprejela, pokleknila in možema to zahvalo naznanila s toliko živostjo, da je eden rekel: To je Bog tako vravnal! in oba sta si roke podala, s sklenjenimi rokami iz sodnije šla, ter sta si pri zajutreku v novič prijateljstvo med seboj sklenila.

Slovenci, zapomnite si ta nauk, ne delajte sovraštva, ne jemljite vsake reči za hudo.

Razgled po svetu.

V Miškolcu na Ogerskem, kar smo ob kratkem že omenili, se je bil v noči do 31. avgusta oblak utergal in nastane huda povodenj, ktera se je nagloma čez vse mesto razlila, tako da so bile vse hiše po 2—3 sežnje v vodi in je bilo okoli 100 hiš podertih; cele družine so zginile, ker ljudje so spali in niso imeli časa se rešiti. Nekteri so na dimnike splezali in tako oteli golo življenje, — vse drugo je pa voda odnesla; 300—400 jih je v vodi poginilo. Na čudovit način so bili bolniki oteti v bolnišnici, v ktero je tudi voda priderla in vse sobe napolnila. Bolniki si niso mógli nič pomagati in k sreči niso mógli vstati, temuč so ostali v svojih posteljah, ktere pa je voda do verh stropa vzdignila; bolniške postelje so s bolniki vred več ur po sobah plavale, dokler ni voda proti jutru upadla in je postelje semtertje pustila. Razun strahú in nevšečne kopelje niso bolniki imeli druge nesreče.

Z bojišča. Sijajno zmago je priboril polk Szapary s pomočjo pešcev (Moravcev) 5. sept. nad uporniki pri Doboju; 6 ur so stali naši vojaki v strašnem ognju, zvečer pa so sovražnika premagali, mu uzeli vterjeno stanje, mnogo zaloge, mesa, kruha. Naši so s bajoneti prederli med vstaše, toraj je bilo tudi strašno prelivanje kervi, kajti naših je padlo tisti dan 130, in veliko je bilo ranjenih; zguba znaša čez 400 mož. Ležali so po bojišču v mnogih kupih po 6—20 merličev, večidel brez glav in ušés, — tako so namreč turki divjali, kterih je padlo še več memo naših, kajti 20 vozov ranjencev in merličev so odpeljali seboj, veliko jih pa na bojišču popustili.

Poštenost današnjih časov. Lažiliberalci so zmeraj enaki buteži ali pa hudobneži. V Toškani so bili lani obsodili verlega duhovnega pastirja, ker je bil dal s svonika razviti zastavo Pija IX v preslavni dan 3. rožnika; letos 30. malega travna so pa v samem Rimu brez kazni smeli rudečkarji razviti rudečkarško zastavo. Rudečkarji, tudi slovanski, slavo priploakujejo laškim rudečkarjem, dasiravno bo laških rudečkarjev eno prvih del to, da bodo iskali napadati tudi naše slovanske objadranske okrajine, ako njih reč čisto zmaga. Tudi je znano, kako se godi našim slovenskim bratom ob št. Petru za Gorico zastran narodovnosti. Vidi se očitno, kakošna je „narodnost v prvi versti“ pri tistih, ki so hvalisali in hvalisajo oropanje sv. Očeta in tako imenovano laško zedinjevanje!

Leon XIII v svoji encikliki take dobro zaznamnjujejo z besedami: *Eorum impudentia qui, cum maxime fallunt, id agunt ut patriae, ut libertatis, et cuiuslibet iuris propugnatores esse videantur.* Ako jih poslušajš, je viditi, da oni sami ljubijo domovino in da vsi drugi so njeni sovražniki; da oni sami ljubijo svobodo, in drugi hočejo živeti pod trinoštvo; da oni sami branijo pravico in pravo, drugi pa jo zaničujejo in teptajo. Toda v resnici zaničujejo vsako pravo, so naj bolj razbeljeni prenapeteži in sami domovino v škodo tirajo. Zakaj domovina je zedinjena, ljudstvo prosto, pravica zmago obhaja takrat, kadar oni pridejo do doželene „komande“, do tolste službe, do poslanške ali druge mastne stopinje. Čas je, pravi „Unità“, da se to farizejstvo odgerne in da ljudstva vidijo že, kdo so njih prijatli. Pravijo n. pr., da duhovni so brez domovine, vendar srečna domovina, ako bi jo vsi ljubili z ravnim srcem, kakor jo ljubijo papež in za njimi katoliški duhovni! Pravijo, da klerikalci studijo svobodo, in vendar jo ravno oni duhovni in vsi pravi katoličani zahtevajo in ne jenjajo govoriti za naj dražji svobodo, namreč za svobodo naučno; liberalci pa jo odrekujejo iz strahu, da bodo premagani. Klerikalci branijo Cerkvi njene pravice, branijo pa s tim pravice vsih državljanov, svobodo družb, neželjenja prava, in dobro umevano vestno svobodo.

Mladolaška prederznost je zopet novo tlačenje Cerkve iz terte izvila. Nadškofa Al. Raffo v Chieti u in Sanfelice v Neapolu sta, od papeža zvoljena, med nezmernim veseljem vsega ljudstva nastopila svoji škofiji. Minister Corti pa je hotel papeževo volitev v nič djati, češ, da je svoje dni imel napolitanski kralj pravico te nadškofe voliti in mora torej tudi zdaj imeti pravico jih voliti novolaški kralj. Minister pa se je s tim storil silo smešnega pred vsem svetom. Zakaj, če je papež poprejšnjim kraljem, ki so mu marsikako povolnost storili, odpustil to pravico, kdo smé pričakovati, da bi sv. Oče sedanjemu izobčenemu kralju tako cerkveno prijaznost in pravico podelili? Celó laški ercliberalni časnik „Libertà“ zasmehuje ministra, in pravi, da le en sam človek ne vé, da duhoven Sanfelice je napolitanski nadškof, — hotel je minister psa igrati, pa je le usta odperl, da je pokazal, da zob nima. Nihče ga ni poslušal, ko je zakričal, da volitev gre kralju. Vsi so od papeža izvoljenega nadškofa spoznali, mu pridleskovali, mu spoštovanje skazovali. Časti vredni Conforti je dospel do lepega sklepa, da kraljeva izvolitev ni nič, in da papeževa volitev je vse.“

Pa se jim tudi utepa, če ravno pozno. Labi so sv. Očeta oropali vsega, morili njih služabnike, že v prvo zaklali zvestega Pijevega ministra Rossi-a; zdaj pa so v Bosni razbojniko umorili in oropali laškega poslanca Perroda. — Naši „mladi“ so hvalisali starega harambaša Garibalda, kakor tudi genueškega juda Gambetta. Zdaj pa Garibaldi rogovili tudi zoper našo Avstrijo,

rekoč: „Pripravljajmo Italijo“ na življenje in smert za vojsko, katero bo imela preterpeti zoper Avatrijo, in v kateri se bo ravnalo za bitje ali nebitje v nadaljnjih stoletjih.“ Gambetta pa snuje kulturno borbo zoper Cerkev na Francoskem, kakor dela Bizmark že nekaj lét na Nemškem. Že s silo grabijo redovne poslopja in posestva. V Previnquièr-ih so uzeli samostan nunam, v Lambesell-ih pa mnihom, pregnali so tudi šolske brate v St. Quentin-u in pograbili njih premoženje, 40.000 frankov. Enako so te dni pregnani šolski bratje v St. Pierre-Quitbognon-u in postavili so na njih mesto nekega deržavnega šolmojstra!

Tatovi v mestni hiši v Napolju in nova laška sreča. Kolikor huje mlado lahonstvo terpinči Cerkev, toliko več ima tatov, tolovajev, goljufov in stradeža. V velikem mestu Napolju na južnem Laškem je poveljnik mestne straže djan v ječo, ker je iz kase za srenjsko stražništvo pokradel 20—22.000 lir.

V Rimu samem pa, piše „Unità“, so na dnevnem redu: lakota in „inštrukciji“, zdehanje in „lekciji“, pòsti in pojedine, obupanje in sklepi. Bil je tudi te dni naučni shod, na ktere ga prišli: inšpektori, inšpektoričice, direktorji in direktoričice (vse kakor v „Luteraniji“ in drugod). Po konferencah so imeli tolste gostije, katerim je predsedoval minister De Sanctis s pripravljenim govorom, ter je imel izbučati celi ognjometnik (vulkan) kipeče robe o prvotnem poduku z okrožnicami, postavami, vravnjavami, kar vse šviga, gori in kipí, dokler se v zraku ne razletí. Sprožila se je bila misel na ženske vseučiliša, ali misel se je usmešila; ne govori se več o univerzah, ampak o 2 ženskih šolah za novošegne družbinske in vednostne študije, za jezike in moderne slestvstva, pedagogije, zgodovino, matematiko, fiziko; izhajale bodo iz njih dohtarice (za metlo, grebljo in kuhavnico). To bo prva stopinja, potem bodo kandidatarice pri volitvah in poskuševalke z drugim spolom za visoke časti; sedele bodo v zborih, kraljevih svetovalnicah, „asperirale“ bodo na ministerske stole za mornarstvo in vojsko (s kokošmi). Te šoli boste v Rimu in v Florenciji; pa Napolitankam se je kadilo, da zanje nič ni k egoju pristavil minister, in De Sanctis je imel zopet vojsko.

Druga lepa se je zgodila 4. t. m. Neki vseučilišnik je kradel (rubava) bukve v véliki bukvarni Viktor-Emanuelovi, ki je zrastle iz bukev, ktere je laška nova vlada uzela mnihom. Rubava? praša „Unità“... Uzel jih je in nesel na svoj dom. Bil je djan v zapor, osramoten, in zapoden iz univerze... Lepe okolišine na tem Laškem!

Turško. Mehemed Ali, turški vikši general, je bil 6. t. m. od vstajnikov umorjen. Turška vlada ga je bila poslala v Albanijo, naj bi upornike zoper avstrijsko posadko v Bosni pomiril in pregovoril, da bi orožje odložili; pa vataši ga razkličejo za izdajalca izlama (mohamedanske vere), za sovražnika korana (turškega sv. pisma), in ga zarotno umoré z njegovim spremstvom vred, 20 oséb častnikov in stražnikov. Ta umor jasno spričuje grozoviti fanatizem tistih okrajev, kamor imajo naši vojaki prinesiti zastavo omike in brambo vere. Le-ta general je bil rojen Prusijan, iz Magdeburga, njegovo prejšnje ime je bilo Karol Detroit; prišel je ko 13letni fanté v Carigrad, kjer je kmalo odpadel k izlamu in dospel do najvišje stopinje. Mohamed ga je toraj storil časno in véčno nesrečnega.

Drobne novice. Sedmega t. m. so Rusi v posest vzeli znamenito terdnjavo in mesto Batum, o čimur je bilo že toliko pisanja. General Nurid je začasno postal poglavar v Batumu. — V Sarajevu je bila v hiši ne-

kega tergovca najdena blagajnica vstašev, iz ktere so vstajniki dobivali podporo, in je bilo v nji 137.000 pi-jastrov. — Vlak provijanta za naše vojake, več ko 100 vozov, je bil na cesti od Maglaja do Vranduka napaden od vstašev; hud boj se vname, ki se srečno konča za naše; 30 vstajnikov je ostalo mertvih, drugi so zbežali, potem ko so bili 60 vozov poškodovani. — Strašna nesreča se je perve dni tega mesca pripetila na Angleškem. Barka „Princess Alice“, na kateri je bilo okoli 800 oseb, večidel otrok in žen, se je po reki Temsi peljala k neki veselici in je terčila ob drugo barko tako nesrečno, da je bila čez sredo preklana in se je v petih minutah potopila; precej nastane grozovito tuljenje, mili jok otrok in strašni krik žen; nekaj časa plavajo po reki, stegujejo roke, ter skuša vsak se okleniti kake vervi ali deske, da bi sebe in otroke rešil. Samo kacih 100 oseb je bilo otetih, vsi drugi so utonili; več dni je reka iz globočine metala merlice, ktere so pobirali po bregu, pa vendar še niso vsih našli. — Iz Petrograda naznanjajo, da podpisani na posojilo za Jutrovo so v vsem svojem znesku že dopolnjeni, in na verh še 4 milijone in 300 tisuč rubljev. — „Times“ vedó iz Carigrada: Todtleben, ruski general, je zapovedal, da potem ko se Rusi odmaknejo od Carigrada, naj Turki posedejo vso zemljo od Marmara-morja do meje vzhodnje Rumelije, to pa zato, da ne vstane kako rogovilstvo. Rusi pa so boje odmenjeni, v obliči avstrijskega obsedovanja, obsesti Rumelijo in Bulgarijo s sto tisuč móz namesto 50 tisuč. (To pa se po nov. nazn. ne poterja.) — Govori se, da bi bila Karagjorgjević (nekdanji serbski knez) in ruski Ignatjev kandidata za prestol v Bulgariji.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Mesca maja l. l. sem molila vsaki dan en del rožnega venca in pri vsakdanji sv. maši med povzdigovanjem rekla: „Sin Davidov, usmili se nas“, za dva brata, kterih eden že 10 lét in drugi tudi dalj časa nista bila pri spovedi. Letos sta na priprošnje Naše ljube Gospé presv. Serca oba opravila velikonočno sv. spoved. Preponižna čast in hvala Devici Mariji! Ker sem obljubila to, ako bom uslišana, v „Zg. Dan.“ naznaniti, prosim Vas, v. č. g. vrednik, dajte mojo prošnje spolniti.

Prošnje.

Neki oče gorko priporočuje v bratovsko molitev svojo že dolgo bolehalo dobro hčer, da bi se ozdravila, če je Božja volja. — F. L. v Idriji oče več otrok, hudo bolan, se serčno priporoča v bratovske molitve, da se ozdravi, če je Božja volja. — Brat serčno priporoča v bratovsko molitev svojo že dolgo bolno sestro za voljno poterpljenje in srečno zadnjo uro, ali če je Božja volja, še tudi za zdravlje. — V hudi bolezní se priporoča neka oseba vsim udom v gorečo molitev k N. lj. G. presv. Serca z obljubo, ako bo uslišana, da bo po „Danici“ razglasila dobroto Bogu na čast, Mariji v zahvalo. N. G.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec kimovec.

I. Glavni namen: Da bi resnica in pravica zopet jeli zmagovati.

II. Posebni nameni:

18. kimovca. Sv. Jožef Kupertinski. Priporoč.: Obilniši spovedi, zlasti pri moških, in dušni pastirji. Cerkev na Laškem. Žalostni in nesrečni.

19. Sv. Januvar (škof v Beneventu 305). Pripor.: Oživiljenje sv. vere, zlasti pri napčno olikanih. Več težavnih dušnih in telesnih zadév. Terpeči. Odpravljenje divjačnosti in nečistih pregréh.

20. Sv. Evstahij (general l. 120). Priporoč.: Turške in sploh jutrove zadeve v prid sv. Cerkve. Strah Božji pri mladini in pri sakonskih. Katoliško vojaštvo za zboljšanje v dušni prid.

21. Sv. Matej ev. (l. 66). Priporoč.: Domači in zunanji misijoni. Pobljšanje katoličanov sploh in v vsem. Šolska mladina.

22. Marija 7 žalost. Priporoč.: Cerkev na Nemškem. Keršanske matere, posebno nesrečne in terpeče. Bolniki in obupljivi. Duše v vicah.

23. Sv. Lin papež. Priporoč.: Razširjanje sv. Cerkve. Vdovski in ubožni. Zatrene grešnih in nevarnih znanj in družinj.

24. Marija D. Mercedeske. Priporoč.: Stradajoči po tujih dežela. Vsi v smertnih grebih za spreobrnjenje. Zatrene ponočevanja. Umirajoči.

25. Blaž. Marija Sokoška. Priporoč.: Mašniki in obhajanci. Otroci. Vsi na vojski. Vsi v nevarnosti smertnega greha.

Listek za raznoterosti.

iz Ljubljane. Lepe podobice po 15—20 kr. z naturnimi jeruzalemskimi cveticami, kakor spomini iz Svete dežele, dobí na št. Peterskem predmestji h. št. 26, kdor želi s tim neki kranjski ubožni družini v Jeruzalemu dobro storiti.

Deželni zbor se je pričel 12. t. m. Ob 10 so imeli v ta namen pontifikalno sv. mašo milgsp. stoljni prošt. Deželnega glavarja namestnik je dr. Jan. Bleiweis. Vsled spisa v vradni „Pressi“ narodni časniki sumijo, kako da namerava sedanja večina šole prestrojiti v duhu liberalizma in ponemčiti, slovesišno iz deželnega odbora odpraviti, narodnim vradnikom slovo dati..., česar ne moremo verjeti, ker to bi se reklo prusaštvu pot gladiti. Bog bodi z Avstrijo in z našo domovino.

Poterdilo. Od p. n. vredništva „Zgod. Danice“ v Ljubljani je v pisarnici Severinske družbe za devet raznih misijonskih namenov oddanih tri sto in devetnajst gl. 1 kr. v bankovcih in deset frankov v zlatu.

Na Dunaju, 18. avgusta 1878.

Za družb. blagajnika:

Fr. Scherrstein, kancelist.

Brezmadežno spočetje. Naš domači umetnik gosp. Franke je te dni doveršil prav lepo in spodbudno podobico, namreč Marijo Devico brez madeža spočetja. Vsa tabla je seženj visoka. Kompozicija je nova, mična, namenu prav primérna. Odmenjena je namreč v kapelo za novo malo semenišo „Maximilianum-Victorinum“ v Mariboru.

Pa le še poštenjak! Utegneš bližnjega sovražiti, obrekovati, mu denar, poštenje uzeti, ga v ječo spraviti, v pregnanje pahniti, na tujem ali skrivaje ga umoriti, — in vendar se moreš šteti še k olikanim; meso pa brez vilic jesti ali usekniti se brez rute, kolika neotesanost!

Kje je olika? Zakaj se je Faraonu v Egiptu tako prikupil egiptovski Jožef, da ga je povzdignil nad vse domače? Zakaj je Nebokadnezar si izvolil Daniela in družih hebrejskih mladenčev za strežbo (pueros decoros et eruditos omni sapientia, cautos scientia et doctos disciplina)? Zakaj celó naj bujši liberalci in brezverci svoje otroke k jezuitom v šole in odrejo dajejo?... Zato, ker,

že tudi sami malomarneži, vendar spoznajo, da v veri je prava podlaga človeške sreče, resnična sreča. — „Pravičnega vodi Gospod po pravih potih, in pokaže mu vednost svetnikov; častnega stori v delih, in doveršuje njegove prizadevanja.“ (Modr. 10.)

Religionsfreund II. Že smo lansko leto priporočili ta časnik č. o. Serapijona a S. Andrea, karmelita avstrijsko-ogerske okrajine. Sedaj je prišel na svetlo 2. zvezek s člankom in obravnavo: „Menschenwürde“. Ta zvezek na 108 stranéh učeno, pa skoz in skoz umevno obravnava te-le stavke: A. Menschenvergötterung: 1. Heidnisches Alterthum. 2. Neuheiden. B. Menschenentwürdigung: 1. Grundsätzlich. 2. Thatächlich. C. Menschenseele: 1. Vorhandensein der Seele. 2. Einfachheit der Seele itd. Dobiva se: Wien bei Meyer; Lins, Verlagabandlung des kathol. Pressvereins.

V resni prevdarek. V Mariboru „Slov. Gospodar“ 29. vel. serp. že spet naznanja to-le: „Hudo razsajali so fantje pri Vurbergu, kjer so posestnika J. Pihlarja ubili (nesramni divjaki, ostudni!), in pa v Ivanjkovcih, kjer so mlinarja Ježa napadli, ki se je s puško obranil; nemu je za kožo spustil 16 sivih zern.“

Tudi od drugod se večkrat sliši o pretepih in pobojih. To je gerdo, gnjusno, nepošteno, vsemu narodu škodljivo na vse strani, strahovito pregrešno.

Že otroci se pričkajo in zmérjajo za vsaki nič, — hude ženske klepečejo za vsaki nič, — fantje se pretepajo in bijejo za vsaki nič, — možje se pravdajo za vsaki nič, — pijanci in robavsi preklinjajo za vsaki nič, — časnikarji se med seboj šipljejo in ujedajo za vsaki nič! Čemu to? Je mar to človeško? keršansko? slovensko?

Slovenec ni, slovenska je le spaka,

Ki zdraži v ravs in kavs jo kozja dlaka!

Posnemanja vreden patron. Baron Rudolf jun. Štilfrid ima navado vsako leto obdarovati cerkve s jega patronata s potrebnimi rečmi. Letos je cerkvi v Ruševu na Hervaškem daroval: lep višnjev mašni plajš, srebernelih ves pozlačen, albo s humeralom, 6 telesnikov, velum za ciborij in družega, ki se rabi pri blagoslovu.

Šolski napredek nove dobe. V Virzburgu se je sošlo 20—30 šolskih smerkolinov v mavtarsko družbo. Shode so imeli v zvoniku cerkve sv. Burkarda, in to lahko, ker je bil tudi cerkvenikov smerkovec vmes. Ondi so hranili tudi znamenja svobodnozidarske: mertvaško glavo, nekak verč in kuhinsk nož; bile ste tam tudi dve svilni zastavi, na katerih je bilo goreče serce. Enako prismojeni so obredi sprejemanja in vse potepinsko neumno, ter je bilo pri pobalinih ravno tako očitno, kakor pri odrašenih mavtarjih, da je satan mojster teh skupšin. Družbi so prišli na sled, ko so mladi zidariči šli po okolici in so drevesca poškodevali. Poljski stražnik se je pa malo menil za goreče serce in kuhinski nož ter je vjel kolovodje potepuhov. S šibo v šoli se je doveršila komedija. Eden časnikov pristavlja, da po vsaki ceni je to znamenje časa in perok, kako zdrav napredek, češ, da se kaže pri mladini!

Turška grozovitost. Paša Požderac je dal majhnih otrok kristjanov pometati v kad in tesno zamašiti, da ni moglo nič zraka va-njo, in so tako bili vsi zadušeni. Nekemu serbakemu duhovnu je dal obe očesi izkopati; v votlino desnega očesa je ukazal tinte, v votlino levega očesa pa petroleja vliti, kterega je potem prižgal in nato se je bahal, da je znašel novi tintnik. Vidite, naši turčini, kake pajdaše imate!

Razdjanja po Turkih. Turki so razdjali v lamski vojski v Bulgariji samo v dveh okrajinah, Filipopol in

Slivno, 38.904 hiš, 158 cerkvá, 127 šol in 400 raznih poslopij; ljudi je poginilo po umoru 16.493, po ognju 65, obešenih 623. — Kdo vé, koliko keršanskih glav so ti gerduni na kole obesili, koliko terpinčenja in gnjusobnosti počenjali z živimi in mertvimi kristjani!

V novem Orleansu in drugod v Ameriki še ni pnehala rumena merslica. Po vradnem poročilu jih je v imenovanem mestu do 6. sept. obolelo 4609, in med njimi umerlo 1395; samo 5. t. m. jih je v novem Orleansu na novo zbolelo čez 200 in umerlo 86; v Wicksburgu zbolelo 180, umerlo 43; v Memfis-u umerlo 89. Kužnost še vedno raste. Tedaj povsod šibe: na Turškem vojska; v Indiji, Kini na Zamurskem lakota; v Ameriki bolezni; po Evropi lažnjivi preroki in trenje Jezusove Cerkve.

Poslednje novice. Avstrijanci so 7. t. m. obsedli Trebinje brez boja; posadka se je nepogojno udala. Ravno ta dan je 36. divizija obsedla Priedor in bila je od ljudstva veselo sprejeta. Novi in okolica je bilo razoroženo brez nesreče. General Samec je 6. t. m. napadel vstajnike pri Ključu in po hudi bitvi jih je pregnal z vterjenih staniš. — Kakor naznanjajo, ni bil od vstajnikov umorjen le samo Mehemet Ali s 20 vojaki, ampak tudi poglavar v Dipek-u in 10 viših vradnikov je od njih poklanih. — Iz Petrograda vé „Morning Post“, da je 100 študentov Kievskih in Petrograških bilo zapertih in pregnanih, ker so v sumu, da so rogovileži nihilisti (ničverci). — Avstrijske kardela, ki so napadale Bihač, so po znatnih zgubah bile prisiljene umakniti se pred večimi močmi in zapustiti pridobljene staje. — Sapari je 5. t. m. opoldne nadalje napadal vstajnike, bojevanje je terpelo do noči in uzeli so Avstrijanci naj močnejši vstajniško stajo z bajoneti; 6. t. m. so nadaljevali boj in vstajniki so čisto zapustili svoje vterjene stališa; več vasi je razoroženih. — Turška vlada je odmenila ostro strahovati morilce Mehemet Ali-a v Albaniji in stari Serbiji. — V Macedoniji kipi in Porta je poslala tje pomoč. — Avstrijske kardela pri Trebinju so nadlegovane od vstašev. — Deržavni zbor v Berlinu se je pričel. Prestolni govor povdarja potrebo, da naj se storé razmére zoper socijaliste, ki so nevarni deržavi in družbinstvu, napoveduje predlog v tem oziru in razdeva nado, da ga zbor sprejme. — Mlada francoska tolovaja Barré in Lebiez sta smertno kazen sprejela skesana in z Bogom spravljena.

Volitve. V Ptujem je Herman velesijajno zmagal. — V Slov. gradcu je zmagal dr. Šuc s 34 proti Smitovim 31 glasovom.

Dobrotni darovi.

Za zapušene rodovine v vojašino poklicanih mož:
 Iz Lašic po gosp. župniku: A. Gruden 50 kr.; neimenovan 1 gl.; nabirka od raznih 5 gl. 50 kr.; neimen. 1 gl.

Za pogorelce na Verhniku: Iz Kamnika po p. n. gosp. dekanu 16 gl. — Neimenovan 2 gl. — Šmartno pri Kr. 11 gl. 55 kr.

Za sv. Očeta: Nekdo, proseč njih blagoslova, 1 gl.

Za afrikanski misijon: Neka ženska 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Neka ženska 1 gl. — Neimenovana 1 gl. 5 kr. — Iz Mavčič 1 gl. 40 kr.

Za Božji grob v Jeruzalemu: S Podkraja 2 gl.